

نگاهی چندوجهی به نظام نظارت بر عملکرد سازمان نظام مهندسی ساختمان

هر شماره از «شمس» فرصتی است برای بازخوانی بخشی از مسائل حرفه مهندسی و طرح پرسش‌هایی که شاید در روزمرگی فعالیت‌های سازمانی و حرفه‌ای کمتر مجال پرداختن به آن‌ها فراهم شود. در این شماره، تلاش کرده‌ایم با نگاهی چندوجهی، دو موضوع مهم و به هم پیوسته را در کانون توجه قرار دهیم: «نظارت بر عملکرد سازمان نظام مهندسی ساختمان» و «نقش آموزش، ترویج و ارتقای آگاهی در تحقق اهداف قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان».

در بخش نخست، تلاش کرده‌ایم مفهوم نظارت را از زوایای مختلف بررسی کنیم؛ از مبانی حقوقی و جایگاه نهادهای نظارتی و بازرسان گرفته تا نقش نظارت حرفه‌ای و مردمی، تشکلهای تخصصی، شفافیت و پاسخگویی. گفت‌وگو با صاحب‌نظران و مدیران باتجربه در کنار مقالات تحلیلی، این امکان را فراهم کرده است که موضوع از منظرهای متفاوت دیده شود و چالش‌ها و راهکارهای پیش‌رو، در کنار یکدیگر قرار گیرند. همچنین در بخشی از این پرونده، به فناوری‌های نوین، هوشمندسازی و حکمرانی داده‌محور پرداخته‌ایم؛ موضوعی که به تدریج در حال تغییر شیوه‌های سنتی مدیریت و نظارت است.

بخش دوم به موضوع آموزش اختصاص دارد؛ موضوعی که کیفیت آن مستقیماً با توانمندی حرفه‌ای مهندسان و کیفیت خدمات مهندسی پیوند خورده است. در این بخش، از نقش رسانه‌ها و دانشگاه‌ها تا اثربخشی آموزش‌های نظام مهندسی، توسعه صلاحیت‌های حرفه‌ای، آموزش مستمر و ضرورت بازنگری در نظام آموزش حرفه‌ای مورد بررسی قرار گرفته است. مقالات این بخش تلاش می‌کنند از کلی‌گویی درباره اهمیت آموزش فراتر رفته و به این پرسش نزدیک شوند که آموزش حرفه‌ای چگونه می‌تواند اثربخش‌تر، روزآمدتر و متناسب‌تر با نیازهای جامعه مهندسی باشد.

در بخش «حقوق و اخلاق مهندسی» نیز موضوعاتی از هوشمندسازی شوراها، انتظامی و آموزش در این شوراها تا بررسی برخی مسائل حقوقی و جایگاه اخلاق در حرفه مهندسی را دنبال کرده‌ایم. در ادامه، «گزیده‌ها» با موضوعاتی متنوع از تعمیر و نگهداری ساختمان و تاب‌آوری مالی سازمان تا مهندسی ارزش، نقش مهندسان ترافیک، معماری و تجربه انسانی و زیرساخت‌های ساختمان هوشمند، دامنه مباحث این شماره را گسترده‌تر کرده است.

آنچه در این شماره برای ما اهمیت داشته، فراهم کردن مجموعه‌ای از دیدگاه‌ها و تحلیل‌های متنوع بوده است؛ دیدگاه‌هایی که لزوماً یکسان نیستند، اما می‌توانند زمینه گفت‌وگو، نقد و اندیشیدن درباره مسائل حرفه مهندسی را فراهم کنند. «شمس» خود را رسانه‌ای متعلق به جامعه مهندسی می‌داند و کیفیت و پویایی آن را در گرو حضور و مشارکت همین جامعه می‌بیند.

در پایان، از همه نویسندگان، استادان، صاحب‌نظران و کارشناسانی که با دانش و تجربه خود در شکل‌گیری این شماره همراه ما بودند، سپاسگزاریم. از مخاطبان «شمس» نیز دعوت می‌کنیم دیدگاه‌ها، نقدها و پیشنهادهای خود را با ما در میان بگذارند. نقدهای دقیق و پیشنهادهای سازنده نه تنها به ارتقای کیفیت مطالب کمک می‌کند، بلکه می‌تواند مسیر شماره‌های آینده را نیز به نیازها و دغدغه‌های واقعی جامعه مهندسی نزدیک‌تر کند.

مهران کوهی‌کمالی / سردبیر نشریه شمس

شهریورماه ۱۴۰۵